

pi.

sinds 1989

verschijnt tweemaandelijks www.pi-online.nl

INTERVIEW **David van Severen, Office** 6

THEMA CULTUUR

Muziekgebouw Frits Philips Eindhoven	12
Stadsmuseum Gent	18
Deventer Schouwburg	22
LantarenVenster Rotterdam	26
Laurenkerk Rotterdam	30

COLUMN **Chris Meplon** 32

PRODUCTDOSSIER PROJECTMEUBELEN	
Orgatec	36
Productinformatie projectmeubelen	44

OPGELEVERD	
Millward Brown en Q Music Amsterdam	48
Tommy Hilfiger Amsterdam	54

DE INTERIEURBOUWER
Brandwacht & Meijer 58

INTERIEUR KORTRIJK 62

DE ONTWERPER **Studio Lawrence** 66

DUTCH DESIGN WEEK 68

PRODUCTINFORMATIE	72
SIGNALEMENTEN	74
ETCETERA	78

Kortrijk blijft bekoren

De Interieur Biennale – van 15 tot en met 24 oktober in Xpo Kortrijk – kon zich weer verheugen in een groot aantal bezoekers: ruim 92.000. Daarbij heeft de beurs zich opnieuw bewezen als het belangrijkste design- en interieurevenement in de Benelux.

Het was de 22e editie van Interieur, dat als thema 'Een nieuwe wereld' had – waarbij de toon werd gezet door de eregast: de Japanse architect Junya Ishigami – de eerste eregast die niet uit Europa komt (zie ook het interview met Ishigami in Pi 3 2010). Nieuw waren ook de indeling van de beurs en de zuilengang rond het gebouw buiten, ontworpen door het elders in dit nummer geïnterviewde bureau Office. Niet nieuw was dat je op Interieur weer je hart op kon halen met het mooiste dat verkrijgbaar is in internationaal design. Daarbij gaat het echter niet alleen om noviteiten: veel van de producten waren al eerder op de meubelbeurzen van Keulen en vooral Milaan te zien. Uitzonderingen vormden de stands van onder meer Prooff, Ahrend, het nieuwe sanitairlabel NotOnlyWhite en verschillende fabrikanten van verlichting uit België (zoals Modular, Dark, Deltalight en Undercover) – iets waarin het land een opmerkelijk creatieve topper blijft. Een ander verschil tussen enerzijds Interieur en anderzijds de beurzen in Keulen en Milaan is dat de laatste vakbeurzen zijn. En hoewel vakbeurzen graag (interieur-) architecten binnenhalen, gaat dit niet-vakbeurs Interieur waarschijnlijk beter af. Reden wellicht dat de

Biennale ook veel (en steeds meer) producenten van projectmeubelen trekt: verschillende bedrijven gaan wel naar Kortrijk en niet naar de Orgatec, naast Ahrend bijvoorbeeld Gispén en dit jaar ook Wiesner-Hager. Een zware delegatie van Wilkhahn liep op de beurs rond om een plekje voor 2012 te zoeken. Bij dit bedrijf is het trouwens en-en: Orgatec blijft dé beurs voor deze grote Duitse fabrikant. Dat geldt ook voor Girsberger, dit jaar eveneens voor het eerst op Interieur. Daarmee lijkt de biennale wel wat commerciëler te worden, en meer dan in het verleden een echte beurs in plaats van een evenement.

Ondanks deze eerste tekenen van toenemende commercialiteit bleef er ook ruimschoots gelegenheid voor verrassing en verwondering dankzij de hoogst creatieve inbreng van de youngdesignersfair. Wie de trappen naar de The Underground afdaalde, kon zijn hart ophalen aan de ontwerpen die daar stonden uitgesteld; misschien niet allemaal even marketable maar wel een aantrekkelijk onderdeel van de beurs en een onbetaalbare bron van inspiratie. The Underground was ook de locatie voor Design at Work en voor de Design Competition, met dit jaar als winnaars de Duitse Miriam Aust met haar 'Vase Leuchte' – een combinatie van vaas en lamp waarin planten zich goed thuis leken te voelen – en Yanes Wühl uit Zwitserland met de compacte 'Wood stove'.

De 23e editie van Interieur vindt plaats van 19 tot en met 28 oktober 2012.

www.interieur.be

De spectaculairste stand op Interieur was opnieuw die van Modular Lighting Instruments, dit keer in de vorm van een reusachtige flipperkast. Daarin was elke (bestaande en nieuwe Modular) armatuur uitgerust met LED's. Hoeveel energie daarmee werd gespaard was te zien op een scorebord: zo'n 70% ten opzichte van de Modular Ghetto stand op Interieur 2008. Vaandeldragers daarbij waren de eerder geïntroduceerde Spock en O'Leaf (op de kleine foto).

www.supermodular.com

Bulo pakte uit met verschillende heruitgaven van de vermaarde Belgische ontwerper Jules Wabbes (1919-1974): universele ontwerpen, van een functionele eenvoud en elegantie. Op de foto tafel Cintree, met een onderstel dat het archetypen van het 'Wabbes bureau' is, maar dan in een hedendaags, tijdloos én recyclebaar materiaal: aluminium. Voor de bladen is er keuze uit materialen als multiplex bekleed met volkunststof of met fineerhout van 2 mm dik.

www.bulo.com

Armatuur Yokozuna door Toomanydesigners voor Dark, een echte eyecatcher in met name grote ruimtes. De ontwerper wil met het ontwerp een mix van culturen uitdrukken, waaronder manga-strips en anekdotische vormen. De naam Yokozuna betekent de hoogste graad in sumoworstelen. De Yokozuna heeft een diameter van 88 cm en is zowel verkrijgbaar in TL-als in LED-uitvoering. Er is ook een kleinere versie, de Yokozuna Jr.

www.dark.be

Ahrend vroeg Ineke Hans een praktische stoel te ontwerpen in de beste Ahrend-traditie: mooi en karakteristiek, maar ook praktisch en dus stapelbaar. Het resultaat: de Ahrend 380 by Ineke Hans. De armleggers en rug zijn altijd in wit, zitting en poten zijn altijd gematteerd en verkrijgbaar in wit, zwart en blauw. Er is ook een 380 tafel die speelse vormovereenkomsten met de stoel vertoont.

www.ahrend.com

Patrick Frey ontwierp voor het Duitse Vial de bank Nook, in dezelfde vormtaal met karakteristieke vouwen als de eerder geïntroduceerde Nook poef. De bank weegt slechts 11,5 kilo, meet 110,5 x 44 x 37 cm en kan zowel binnen als buiten worden gebruikt. Verkrijgbaar in verschillende kleuren.

www.vial.eu

Wiesner-Hager was dit jaar voor het eerst op Interieur (en niet op Orgatec) en presenteerde onder meer de collectie stoelen en bistrotafels macao, ontworpen door 'neunzig' design, dat zich vooral inspireert door de schoonheid en functionele constructie van natuurlijke structuren. De poten van de stoel lijken uit de onderkant van de schaal te groeien. Van de opnamepunten tot het midden van het zitvlak is de kunststof schaal versterkt. De poten van gelakt staal zijn afzonderlijk aan de zitschaal vastgeschroefd. De stoel kan ook worden voorzien van een gestoffeerde zitting in verschillende kleuren.

www.wiesner-hager.com

Wandsysteem Wally van Feek, ontworpen door Frederik van Heereveld. De elementen (L34 X D35 X h59) zijn gemaakt van recyclebaar LPDE (lage dichtheid polyetheen) en geschikt voor binnen en buiten.

www.feek.be

Kast Totem van Pastoe, door Vincent Van Duysen. Pastoe vroeg hen bij de ontwikkeling van haar collectie om zijn soberheid, oog voor detail en spel met licht en ruimte. Kenmerkend voor de Totem zijn de rompen die kunnen worden gedraaid en onderverdeeld worden door regels. De rompen zijn in verschillende indelingen en kleuren verkrijgbaar.

www.pastoe.com

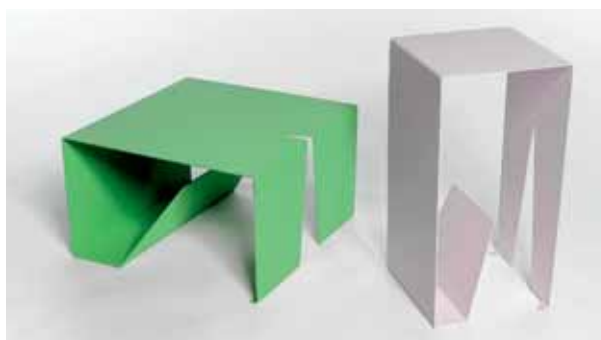

De stoelencollectie van Tabisso bevat alle letters van het alfabet, de cijfers 0 tot en met 9 plus een aantal leestekens. De stoelen zijn leverbaar met bekleding in leder of in Kvadrat-stof. Het label van het Franse ontwerpersduo Caroline Richard en Sebastien Maitre is genoemd naar de 2-jarige Zuidafrikaanse Tabisso uit township Alexandra. De ontwerpers willen via hun programma SpringOfEducation leermateriaal beschikbaar stellen aan basisscholen in ontwikkelingslanden.

www.tabisso.com

De 'Coffee Bench' van de Poolse ontwerper Katharina Tylkaï is geschikt voor binnen en buiten en leverbaar in verschillende lengtes, van 1 tot 3 meter. Door enkele van de elementen 'om te klappen' ontstaat ruimte voor een kopje koffie en een krant. De beweegbare elementen kunnen bestaan uit plywood, MDF, plastic, cellulose en honingraatkarton. Het frame is van RVS. Er is ook een 'zachte' variant met bekleding van leder of vilt.

www.serwantka.com

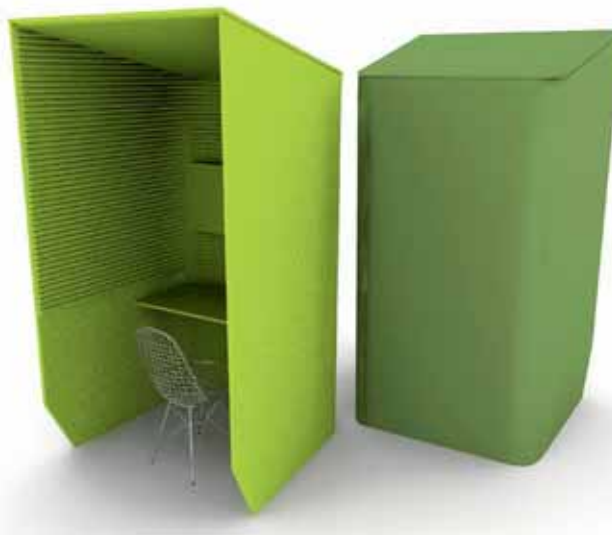

Het Nederlandse Oormerk liet in Kortrijk onder meer hun 'Bookside Steel' zien, geïnspireerd door hun eerder ontworpen fietsenstandaard 'Cyclone'. De kruising tussen tafel en boekenrek is ook verkrijgbaar in walnotenhout.

www.oormerk.com

Alain Gilles ontwierp voor BuzziSpace de BuzziBooth, een geluidabsorberende 'cocoon' waarin je je in grote ruimtes kunt terugtrekken. De BuzziBooth is gemaakt van vilt dat is verkregen uit recyclage van stoffen als wol en polyacryl. Er is ook een bijpassende 'telefooncel', de BuzziHood. Beide producten zijn verkrijgbaar in 18 kleuren.

buzzispace.com

Marike Andeweg introduceerde haar nieuwe designlabel NotOnlyWhite, een prachtige sanitaircollectie geheel door haar zelf ontworpen. De visie van Andeweg vindt zijn basis in zuiverheid en bruikbaarheid. Wat haar het meest inspireert is de uitdaging om een puur, eenvoudig product te creëren. De collecties bestaan uit zeven wastafel- en vijf fonteincollecties. Ook zijn er planken, accessoires en kastjes. Op de foto wastafel Moss, geïnspireerd op de iconische Chesterfield bank. De naar binnenlopende curves, die tevens de afvoer vormen, contrasteren met de omliggende rechte lijnen. Moss is gemaakt van wit LG Himacs.

www.notonlywhite.com

Een van de toppers op Interieur was de #005 SitTable die Ben van Berkel ontwierp voor PROOFF, en die wordt geproduceerd door Arco. UNStudio ontwikkelde deze combinatie van tafel en bank eerder als 'de langste tafel voor alle culturen' (op de imm in Keulen in 2008). De SitTable is geëvolueerd in een meubel voor iedereen en voor uiteenlopende situaties. Hoe je de SitTable gebruikt wordt niet direct opgelegd, maar ontdek je gaandeweg. UNStudio ontwierp trouwens ook de stand van PROOFF op Interieur. Foto: Roel van Tour & Pim Top.

www.prooff.com

Het nieuwe merk Daredutch ontwikkelt en produceert innovatieve en technisch complexe producten van vooraanstaande ontwerpers, alle uitgevoerd in hoogwaardige materialen. Eerste Daredutch-product is stoel 44 van Alexander Lervik (www.lervik.se), gemaakt uit één stuk, en verkrijgbaar in gelakt hout en gepoedercoat aluminium, en in talloze kleuren.

www.daredutch.com /
www.arthur-eltink-agencies.nl

Nieuw in de PROOFF-collectie zijn ook de verschillende geluidabsorbierende producten van Axia Design (Jean Louis De Ridder en Mathieu Gabiot) uit Brussel, waaronder de PROOFF #003 PhoneBox en de afgebeelde PROOFF#004 Niche. De Niche is een comfortabele bank met hoge zijkanten, met of zonder dak - ideaal voor bijvoorbeeld korte bijeenkomsten in werk- of openbare omgevingen die rust en privacy vereisen. Foto: Roel van Tour & Pim Top.

www.prooff.com

De Stubborn Chair van Jurgen Bey voor NgispEN, het 'young product label' dat GispEN in 2008 in Kortrijk introduceerde. De stoel is 'samengesteld' uit niet helemaal recht op elkaar gestapelde stoelen. Bey: "One never sits on a chair the way it is meant to be used; you sit on it like this, or you could sit on it like this. In the end you'll have a chair that is never right, and that is always right - a very stubborn chair." De Stubborn Chair is er een ruw afgewerkte en zachte versie, en met een stof van Kvadrat.

www.ngispEN.nl

Lichtelement Nebel van Delta Light, met een eigenzinnige vorm die zowel doet denken aan een cirkel of ellips, als aan een buis of tube - maar net van uit welke hoek je hem observeert. In elk geval is de Nebel een stijlvolle blikvanger. Afmetingen: 1280mm x 395mm, materiaal: polyethyleen, lichtbron T5 seamless of LED RGB.

www.deltalight.com

Gert Couckhuyt, bekend van onder meer de Zuri bar in Knokke en zijn armaturen voor Modular, ontwierp (met een knipoog naar het design van Charles & Ray Eames) voor Wildspirit de eigentijdse loungestoel Moon-lounger, uitgevoerd in klassieke materialen als hout en leer.

www.wildspirit.be

